

PŘÍBĚH SVATÉ BARBORY

K adventnímu času se od dávných dob vážou různé lidové tradice. Jednou z nich je řezání větvíček ze stromů či keřů, kterým říkáme barborky. Větvíčky se dají do vázy do teplé místnosti, aby na Vánoce rozkvetly (zlatý děšť, třešeň apod.) Tento zvyk se pojí se svátkem sv. Barbory, který slavíme 4. prosince. Jaký smysl má tato tradice a jaké má kořeny?

Nejprve navštívíme starověký Řím, který svými stavbami připomíná období počátků šíření křesťanské víry a pronásledování těch, kteří ji přijali. Pak se vydáme do Turecka, odkud pocházela svatá Barbora, jejíž příběh je nadčasový a může být inspirací pro nás i dnes.

ÚKOL č. 1

Prohlédněte si prezentaci ŘÍM V DOBĚ PRONÁSLEDOVANÝCH KŘESŤANŮ, se kterými jsou spojeny prostory katakomb.

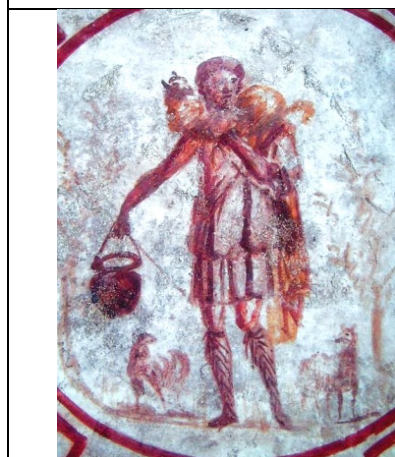
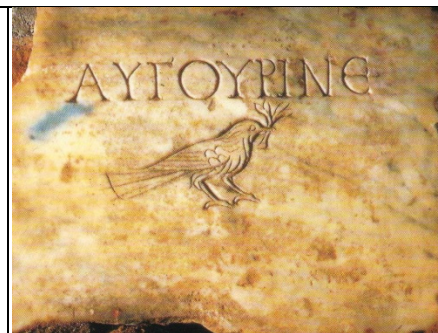
ÚKOL č. 2

V prezentaci jste měli možnost vidět fotografie katakomb zdobených scénami se symboly, které představují křesťanskou víru. **Přečtěte si vysvětlení** symboliky jednotlivých výjevů a **vepište čísla** symbolů do správných políček pod fotografie. Nakonec se zamyslete, jaké **hodnoty** byly podle symboliky v katakombách pro křesťany důležité. Své nápady **napište** do řádku pod tabulku se symboly.

1. Postava zobrazuje **modlící se ženu**, která vyjadřuje vděčnost za poznání Boha, který má moc nade vším.

2. **Dobrý pastýř** ukazuje na Ježíše, který má osobní vztah ke každému člověku a zároveň je středem společenství lidí, kteří mu důvěřují.

3. **Věнец** symbolizuje vítězství ve sportovních hrách a také touhu po vítězství, kterým je pro křesťany život s Bohem.

4. **Holubice** připomíná příběh o potopě světa, ve kterém lidé už nedokázali žít spolu, ale po potopě se vrátil mír a naděje nového začátku.

5. **Kotva** dává lodi jistotu a stabilitu, stejně jako je lidem dává společenství, ve kterém se cítí bezpečně.

6. Žena mezi dvěma muži ukazuje na příběh **Zuzany**, která byla křivě nařčena ze zrahy, ale dostalo se jí zastání a spravedlnosti.

Hodnoty ve výzdobě katakomb

Součástí výzdoby starých křesťanských chrámů bývají obrazy dívek, které v rukou nesou koruny na znamení vítězství a důstojnosti. Žily v době, kdy ženám nebyla přiznána stejné postavení jako mužům a o jejich životě a smrti měl právo rozhodovat jen jejich otec. Jejich příběhy vyprávějí o tom, jak tyto dívky poznaly Ježíše, který učil o stejné důstojnosti všech lidí. Přijaly křesťanství a byly ochotny za něj ztratit i svůj život. Jednou z dívek byla Barbora z Nikomédie, s jejímž příběhem se nyní seznámíme.

O životech svatých, kteří žili v prvních staletích našeho letopočtu, vyprávějí příběhy, kterým se říká legendy. Jejich autoři chtěli ukázat, v čem byli světci inspirací pro druhé. Úcta k nim se pak projevovala i v lidových tradicích.

ÚKOL Č. 3

Přečtěte si text o životě sv. Barbory a projevech úcty k ní. Pak **si prohlédněte** obraz, na kterém je sv. Barbora namalována se svými atributy. Atributy jsou předměty, které ukazují na události z jejího života. Do tabulky za obrazem **napište**, na jakou událost z Barbořina života který atribut odkazuje.

Legenda o svaté Barboře

Barbora byla dcerou bohatého muže Dioskura a protože byla velmi krásná, otec ji nechal zavřít do věže, aby ji nespátřil žádný muž.

Barbora byla od mládí velmi nadaná, studovala a přemýšlela o smyslu života. Nevěřila v bohy, jejichž sochám se v chrámech klaněli ostatní lidé. Jednou se doslechla o moudrém muži Origenovi v Alexandrii, který mnoho lidí obrátil ke křesťanskému Bohu. Barbora, která cítila, že Origenovo učení o jediném Bohu a o Ježíšovi je to pravé, mu napsala dopis. Origenes jí v dopise vysvětlil křesťanské učení o Bohu a s dopisem k ní poslal kněze, který Barboru pokřtil.

Barbora pak nařídila stavitelům lázně, kterou objednal její otec, aby ve stavbě udělali tři okna místo původních dvou. Trojice ukazuje na Boha, jak v něj věří křesťané. Když její otec žádal vysvětlení, Barbora mu přiznala, že je křesťanka.

Dioskuros se rozzuřil a tasil svůj meč, aby Barboru zabil. V ten moment byla Barbora zázračně vynesena do hor. Otec ji ale našel a odvedl ji zpátky před soud. Barbora byla i mučením nucena, aby se vzdala své víry, ale vydržela. Večer před popravou ji měl navštívit anděl a povzbudit ji ve víře. Přinesl s sebou kalich s chlebem, které ukazují na setkávání křesťanů v kostelech. Druhý den byla Barbora popravena vlastním otcem. Když ale Dioskuros odcházel z popraviště, zasáhl ho mocný blesk, který celé jeho tělo spálil na uhel. Barbora zemřela 5. prosince za vlády císaře Maximiána.

Podle Zlaté legendy od Jakuba de Voragine

Úcta ke svaté Barboře po její smrti

Barbořino tělo bylo odneseno křesťany, kteří jí vystrojili krásný pohřeb. Lidé, kteří se chodili modlit k jejímu hrobu, byli svědky mnoha zázraků. Barbora byla prohlášena za světici naděje. S tím souvisí i zvyk řezat na její svátek 4. prosince větvičky, u nás nejčastěji z třešně nebo zlatého deště, které po náležité péči odmění svého majitele na Vánoce květy. Stala se patronkou mnoha profesí, např. horníků nebo dělostřelců kvůli události s bleskem při její smrti.

VĚŽ:	
KALICH:	
MEČ:	
BLESK:	
DĚLO A DĚLOVÉ KOULE:	

ÚKOL č. 4

Na základě toho, co jste se dozvěděli o víře prvních křesťanů a o životě svaté Barbory, se zamyslete a napište, pro jaké vlastnosti a hodnoty si jí lidé vážili.

Končíme naši cestu za sv. Barborou a dalšími křesťany, kteří neváhali za to, co pro ně bylo cenné, obětovat svůj život. Přejeme vám, abyste i vy v životě měli hodnoty, které jsou pro vás důležité a které vám pomáhají najít svou cestu.